

Jan Karstein Henriksen Norsk Landbruksrådgiving Agder

Status og arbeid i feltene:

Bildet brukes på nytt igjen fordi det viser bra høststelt økologisk jordbærfelt. Legg merke til at tunnelplasten er tatt ned, rent og luket for ugras i radene og fint kortklippet mellom radene som sikrer god luftsirkulasjon i feltet og godt med lys til plantene.

- **Utvikling og status:** Alle jordbærfelt på Sørlandet er nå ferdigplukket. De fleste felt ellers i landet er også ferdig plukket nå.
- **Værmelding:** Langtidsvarslet på Sørlandet viser for det meste overskyet, dagtemperatur på 16 – 19 grader, en del vind og ikke nedbør.
- **Vanningsbehov og vanning:** Det er variabelt rundt i landet. På Sørlandet er det pr skrive dato vanningsbehov i hele distriktet. Vannforbruket i vær med ca 16 - 20 grader dagtemperatur og overskyet vil med bra plantebestand etter høsting være ca 2,5 - 3 mm vann per dag som tilsier vannbehov på 2,5 – 3 liter per meter plastrad hver dag. Med dryppslange med kapasitet 4 liter per time per meter rad tilsvarer det 1,5 timer vanning annenhver dag. Med dryppslange med kapasitet 1,25 liter per time per meter rad tilsvarer det litt over 2 timer vanning per dag eller 4,5 time annenhver dag. Andre kapasiteter må regnes om så plantene får tilsvarende vannmengde per meter rad. Både for lite og for mye vann gir problem. Sjekk jorda di rundt plantene ved å ta noe jord oppi hånda og klemme sammen. Da skal jorda holde sammen i en klump uten at den smuldrer for mye (for tørt) og en skal heller ikke kunne klemme ut fritt vann av jorda (for mye).

➤ **Sjekkliste nå 8 – 22.september etter avsluttet høsting:**
(Se mer detaljer under tiltak lenger nede)

- **Må være gjort:**
 - Plasten på tunnelene må være tatt av,
 - jern må være gitt til de sortene som trenger det
 - høstgjødsling med pelletert hønsegjødsel.
- **Må gjøres nå og videre:**
 - Vanning etter behov.
 - Fortsette jevnlig med Thiovit mot meldugg frem til ca 20/9
 - Klippe mellom radene og luke i radene etter behov
 - Bladgjødsling med mikronæring, så snart resultatene av bladprøvene er kommet tilbake. Bladprøvene i Agder er kommet tilbake og detaljråd er sendt dyrkerne nå 5/9. Typisk trekk er at nær alle prøvene alle år har for lite sink og bor. Bladgjødsling må foregå før ca 10/9 så plantene kan ha gjelde av det i knoppdanning som skjer nå i september. I tillegg er god bor- og sinkforsyning viktig for forbedret overvintring.
 - Vurdere sneglebekjempelse
 - Vurdere å høstbehandle mot rotsnutebillelarver.

Tiltak og arbeid i feltene etter avsluttet høsting:

- **Ta ned tunnelplasten så snart som mulig etter avsluttet plukking.** Frilandsforhold gir mindre meldugg og mindre press og formering av midd. I tillegg får vi full vanningsnytte av eventuell nedbør.
- **Pass på at plantene får vanning også etter høsting.** Vanningsbehovet er mindre enn under høsting og vil nå i september være på 2,5 – 3 mm pr dag. Se detaljer om vanning lenger oppe.
- **Ugras:**
- Straks etter høsting bør ugras og utløpere mellom radene klippes vekk. Gjenta dette med jevne mellomrom etter behov. Lite ugras mellom radene sikrer god luftsirkulasjon i feltene og sikrer også at krypende ugras ikke kryper oppi og etablerer seg i plantehullene.
 - Luk ugras i plantehullene i radene.
- **Sprøytinger mot meldugg med Thiovit må fortsette i alle felt til cirka 20/9.** Melduggbekjempelse med 600 g Thiovit/100 liter vann bør fortsette hver 10 – 12.dag frem til ca 20/9. Jordbærradsprøyte på minimum 5 bar trykk og med kjørefart 4 km/time. Temperatur ved sprøyting bør være 5 – 20 grader. Thiovit kan blandes med ett av gjødslingsmidlene Bortrac, Zintrac og Mantrac ved behov. Thiovit kan ikke blandes med jernpreparatet Ferritrac. Se mer detaljer i forrige skriv nr 11 av 25/8.

- **Ut fra bladprøvene tatt i august - Bladgjødsling med mikronæringsstoff i begynnelsen av september for å sikre god knoppdanning om høsten og god overvintring:**
 - Ca 5 – 10/9 må det i alle andre felt bladgjødsles med det plantene trenger.
 - Max 2 mikronæringsstoff sammen i tankblanding.
 - Bladgjødslingsmidlene trenger lite trykk - de virker bra når de treffer overflatebladverket og de er bra regnfaste så snart de har tørket opp på plantene.
 - 90 % av bladprøvene både i år og mange andre år viser mangel av Sink og Bor:
Eksempel er bladgjødsling med åkerbom med tankblanding av 100 ml Zintrac/Lebosol sink + 150 ml Bortrac/ Lebosol Bor i åkerbom ca 25 liter vann/dekar.

- **Snegler:** Snegler legger mye egg om høsten. I litt tørre perioder er det ypperlig å bekjempe sneglene for å forebygge og redusere angrep neste år. I tørt vær varer det attraktive luktstoffet lengre før en må strø på nytt. Gjenta 7 – 10 dager senere. Hver gang må det strøs ut ca 0,5 – 1 kg Sluxx / daa. Nå etter høstinga kan det strøs også oppi radene.

- **September er en god tid for å bekjempe rotsnutebillelarver i feltene med biologisk preparat.** Da får en gjort jobben i høst mens det ofte er «roligere». Hvis det har vært store angrep i feltet nå i vår og feltet skal fortsette, så gir høstbehandling av feltene god virkning. Opplegget er som vårbehandling mot larvene – Gi 2 behandlinger med 8 dagers mellomrom mens jordtemperaturen er minst 12 grader. Første gangs behandling ca 15 – 20/9. Bruke preparat med nematoden *Heterorhabditis bacteriophora*. Eksempelsvis vil 1 pakke Nematop med 500 millioner nematoder rekke til 2 behandlinger av 10 000 planter. 250 millioner i 1000 liter vann i sprøyta der filtere er tatt ut og med max trykk 3 bar. Injiser 1 dl pr plante nær hver plante under plasten. Resten av pakken lagres frostfritt i kjøleskap til neste behandling. Se ytterligere detaljer i et av varselsskrivene utgitt i vår.